KIN1503 Sensorveiledning Høst 2024

Informasjon

Det er automatisk lagring av besvarelsen din i Inspera hvert 15. sekund. Du kan når som helst navigere mellom de ulike oppgavene, men hver oppgave må besvares under riktig oppgavenummer. Ved eksamenslutt vil besvarelsen din automatisk leveres til sensur. Etter å ha startet prøven, ser du din gjenværende tid oppe til venstre. Du kan endre språk (bokmål/nynorsk) i Inspera ved å trykke på tannhjulet oppe til høyre. Hvis du ønsker å trekke deg underveis, trykk på ikonet i høyre hjørne for å få opp valget «jeg vil trekke meg».

Praktisk informasjon om eksamen

Eksamen består av 4 oppgaver. Du må svare på alle oppgavene. Skriv mellom 300 ord og 700 ord per spørsmål. Svar på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Ingen hjelpemidler er tillatt. Husk at besvarelsen skal være anonym. Ikke oppgi navnet ditt.

Spørsmål

Spørsmål 1

En side av Diamantsutraen. På høyre side er det et bilde av Buddha og andre figurer, og på venstre side er det en tekst på kinesisk.

Den tidligst daterte trykte boken i verden ble funnet i Dunhuang, i det nordvestlige Kina. Det er et trykk av den buddhistiske Diamantsutraen, datert til år 868. Diskuter hvilke historiske utviklinger som var nødvendige for at denne boken kunne bli skapt, og hvorfor en trykt bok var viktig for samfunnet på den tiden. Ta hensyn til skriftens og religionens historie. Du kan se en side av boken i bildet over oppgaveteksten.

Spørsmål 2

Diskuter på hvilken måte Qing-riket var multietnisk. Ta i betraktning endringene som skjedde i løpet av Qing-perioden. Er Qing-riket kinesisk? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Spørsmål 3

1) Diskuter konsekvensene av Maos politikk på 1950-tallet for den kinesiske befolkningen. Inkluder svar på følgende spørsmål:
    a. Hvordan skapte klassekampen et slags nytt kastesystem?
    b. Hvorfor startet Mao Anti-høyrebevegelsen in 1957 og hvem var ofrene for bevegelsen?
    c. Hva gikk Det store spranget fra 1958 til 1960 ut på og hvilke alvorlige konsekvenser fikk kampanjen for kineserne?
    d. Gi eventuell andre eksempler på hvordan politikken påvirket befolkningen på 1950-tallet.

Spørsmål 4

Diskuter kort den historiske bakgrunnen for konflikten mellom Taiwan og Folkerepublikken Kina. Hvilke faktorer truer i dag status quo mellom partene og øker muligheten for konflikt? Drøft faktorer på begge sider av Taiwan-stredet.

Generisk sensorveiledning

Følgende punkter vektlegges i vurderingen av eksamen:

- svarer kandidaten på spørsmålet?
- er besvarelsen relevant i forhold til å belyse spørsmålet?
- er fremstillingen klar og tydelig?

Poeng til karakter

Hver av de fire spørsmålene gir maksimalt 10 poeng.

- A: 34,5–40
- B: 28,5–34
- C: 22,5–28
- D: 16,5–22
- E: 10,5–16
- F: 0–10

Sensorveiledning Høst 2024

Spørsmål 1

10 poeng

Dette spørsmålet består av tre deler: Historien om skrift og boktrykk, buddhismen før 868, og historien om boktrykkets innflytelse på samfunnet i det niende århundre. Hver av de tre delene får maksimalt 3 poeng. Det gis et ekstra poeng hvis svaret gjør direkte referanser og kobler delene av svaret med Dunhuang-boken.

Historien om skrift (3pt)

- Orakelben som første kinesisk skrift
- Andre former for skriving før bøker (bronse, bambus), manuskripter
- Standardisering av skrift i Qin perioden
- Oppfinnelse av papir i Han perioden
- Oversettelse av Buddhistiske tekst (kan også teller for historien av Buddhisme)

Historien av Buddhism (3pt)

- Buddhisme kom fra India via Silkeveien
- Buddhisme kom til Kina i østlige Han-perioden / 1. århundre
- Buddhisme kom først til Nord-Kina
- Dunhuang er en buddhistisk grotte og det fins flere grotter
- Kinesiske munker dro til Kina til å finne buddhistiske tekster (f. eks. Xuanzang)
- Buddhisme ble veldig viktig i Sui- og Han perioden
- Buddhisme i motsetning til / sammenligning med konfucianisme og taoisme

Innflytelse på samfunn (3 pt)

- Trykte bøker gjør det enklere/billigere å dele kunnskap
- Trykte bøker gjør det enklere/billigere å dele religion
- Flere mennesker (også kvinner) får mulighet til å lese
- Gjør det mulig å ha standardiserte embetseksamen
- Korpus / språket blir standardisert
- Boktrykk skaper forutsetning for papirpenger

Spørsmål 2

Spørsmål består av to deler: Diskusjon om multietnisitet i Qing-riket og spørsmålet om Kina var kinesisk. Hver del er verdt 5 pt.

Multietnisitet (5pt)

- Herskere var mandju
- Flertallet av bevolkning i Qing-riket var Han-kinserer => ikke-kinesisk styre over kineser
- Overtok han-styrte Ming-dynasti i 1600-tallet
- Erobrete Taiwan, Xinjiang, Tibet, Mongolia i løpet av 1600- og 1700 tallet
- Ikke-kinesere i sør-Kina (særlig Yunnan)
- Mandju ble sinisert

- Han-kinesere møtte følge mandju kultur (som hårtråkt)
- Europeere i havbyer
- Flere språk

Var Qing kinesisk eller ikke? (5pt)

Det finnes ikke et riktig svar, men det er viktig at kandidaten lager gode argumenter og begrunner hvorfor hen mener at Qing-riket var eller ikke var kinesisk. For å få fullt poeng, må kandidaten også begrunne meningen med flere aspekter. Kandidaten kan ta opp igjen deler av svarene på den andre delen av spørsmålet.

- Territoriale argumenter
- Etniske argumenter
- Kulturelle argumenter
- Historiske argumenter
- Sammenligning med tidligere dynastier

Spørsmål 3

10 poeng, 2,5 per spørsmål

1) godseiere/kapitalister ble en slags underklasse; Mao erstattet arbeiderklasse med bøndene; bøndene var vanskelig å dele i klasser (noen områder var fattigere enn andre; klassene ble fastlåste, også for etterkommere; klassedeling skapte vedvarende og skarpt skille
2) Maos reaksjon på Hundre blomster kampanjen; hevn på de intellektuelle som hadde kommet med kritikk på ham og KKP
3) ekstrem kollektivisering; feilslått stålproduksjon; i kombinasjon med dårlig vær, overrapportering: sult; miljøkatastrofe
4) kollektivisering (*danwei*, *hukou*); ekteskapsloven; religion

Spørsmål 4

10 poeng

Historisk bakgrunn:

- KMT tapte borgerkrigen;
- Chiang Kai-shek flykter, og KMT flykter til Taiwan;
- viderefører Republikken Kina på Taiwan;
- Taiwan oppfattet som en provins av Folkerepublikken
- USA og mange andre land anerkjenner ikke Folkerepublikken Kina på fastlandet, men Republikken Kina på Taiwan i første omgang;

Status quo i fare:

- Taiwan = demokrati >< Kina = autoritær stat;

- demokrati er uberegnelig;
- taiwanere føler seg mindre og mindre kinesisk; f
- fastlandskinesere blir mer og mer nasjonalistiske;
- Xi Jinpings ettermæle;
- nasjonalisme blant kinesere;
- Taiwan Relations Act;
- 1992-konsensus;
- Trump?